

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO
FAKULTETA ZA RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKO

Računalništvo in matematika – 2. stopnja

Kevin Štampar

**ORODJE ZA GRAFIČNI PRIKAZ
KONCEPTOV BEZIERJEVIH IN PH KRIVULJ**

Magistrsko delo

Mentor: prof. dr. Emil Žagar

Ljubljana, 2024

Zahvala

Zahvaljujem se mentorju za zelo sproščen odnos!

Kazalo

1	Uvod	1
2	Bezierjeve krivulje	1
2.1	Bernsteinovi polinomi	1
2.2	Večdimenzionalne oznake	2
2.3	Bezierjeve krivulje	2
2.4	Decasteljau	3
2.5	Metode Bezierjevih krivulj	4
2.5.1	Subdivizija	4
2.5.2	Ekstrapolacija	5
2.5.3	Dvig stopnje	6
2.6	Racionalne Bezierjeve krivulje	8
2.6.1	Metode racionalnih Bezierjevih krivulj	10
2.6.2	Decasteljaujev algoritem za racionalne Bezierjeve krivulje . . .	10
3	Zlepki Bezierjevih krivulj	10
3.1	Alfa parametrizacije	12
4	PH Krivulje	12
4.1	Dolžina krivulje kot racionalna funkcija	12
4.2	Polinomska parametrična hitrost	13
4.3	Kontrolne točke Bezierjevih PH krivulj	15
4.4	Parametrična hitrost in dolžina krivulje	17
4.5	Enakomerna parametrizacija	17
4.6	Tangenta, normala in ukrivljenost	18
4.7	Racionalne odmične krivulje	19
5	Orodje za uvod v Bezierjeve krivulje - Bezeg	20
5.1	Implementacija konceptov magistrskega dela	21
6	Integrali po ω-kompleksih	22
6.1	Definicija	22
7	Tehnični napotki za pisanje	22
7.1	Sklicevanje in citiranje	22
7.2	Okrajšave	22
7.3	Vstavljanje slik	22
7.4	Kako narediti stvarno kazalo	23
7.5	Navajanje literature	23
	Literatura	25

Program dela

Mentor naj napiše program dela skupaj z osnovno literaturo.

Podpis mentorja:

Orodje za grafični prikaz konceptov Bezierjevih in PH krivulj

POVZETEK

Tukaj napišemo povzetek vsebine. Sem sodi razlaga vsebine in ne opis tega, kako je delo organizirano.

Tool for graphically displaying concepts of Bezier and PH curves

ABSTRACT

An abstract of the work is written here. This includes a short description of the content and not the structure of your work.

Math. Subj. Class. (2020): 74B05, 65N99

Ključne besede: integracija, kompleks

Keywords: integration, complex

1 Uvod

Napišite kratek zgodovinski in matematični uvod. Pojasnite motivacijo za problem, kje nastopa, kje vse je bil obravnavan. Na koncu opišite tudi organizacijo dela – kaj je v katerem razdelku.

2 Bezierjeve krivulje

V tem razdelku bomo predstavili osnove Bezierjevih krivulj. Začeli bomo z Bernsteinovimi polinomi, ki jih bomo uporabili pri definiciji Bezierjevih krivulj. Predstavili bomo Decasteljaujev algoritem, ki je ključen za stabilen način računanja točk Bezierjevih krivulj. Nadaljevali pa bomo z nekaj metodami na Bezierjevih krivuljah, ki so ključne za njihovo rabo v računalniško podprtem grafičnem oblikovanju.

2.1 Bernsteinovi polinomi

Bernsteinove polinome je najprej uporabil Sergei Bernstein pri dokazu Weierstrasovega izreka. Kasneje jih je Pierre Bezier uporabil pri definiciji Bezierjeve krivulje. V tem razdelku bomo predstavili nekaj njihovih osnovnih lastnosti, ki so ključne za delovanje Bezierjevih krivulj. i -ti *Bernsteinov bazni polinom* stopnje n definiramo kot $b_{i,n}(t) := \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i}$. Linearni kombinaciji takšnih polinomov t.j. $B_n(t) := \sum_{i=0}^n \beta_i b_{i,n}(t)$, pravimo *Bernsteinov polinom* stopnje n . V izreku 2.1 naštejemo nekaj lastnosti Bernsteinovih polinomov.

Izrek 2.1. *Lastnosti Bernsteinovih polinomov*

1. $b_{i,n}(t) = 0$ za $i < 0$ ali $i > n$, interpolacija končnih točk
2. $b_{i,n}(t) \geq 0$ za $t \in [0, 1]$, pozitivnost
3. $b_{i,n}(0) = \delta_{i,0}$ in $b_{i,n}(1) = \delta_{i,n}$, kjer je $\delta_{i,j} = \begin{cases} 1 & i = j \\ 0 & i \neq j \end{cases}$
4. $b_{i,n}(1-t) = b_{n-i,n}(t)$, simetrija
5. $\sum_{i=0}^n b_{i,n}(t) = 1$, razčlenitev enote
6. $b_{n,i}(t) = (1-t)b_{n-1,i}(t) + tb_{n-1,i-1}(t)$
7. $b'_{i,n}(t) = n(b_{i-1,n-1}(t) - b_{i,n-1}(t))$ in $B'_n(t) = n \sum_{i=0}^{n-1} (\beta_{i+1} - \beta_i) b_{i,n-1}(t)$
8. $\int b_{i,n}(t) dt = \frac{1}{n+1} \sum_{j=i+1}^{n+1} b_{j,n+1}(t)$
9. Naj bosta A_m in B_n Bernsteinova polinoma stopnje m in n s skalarji β_i in α_i
KAKO SE ZE RECE RESPECTIVELY... Potem za njun zmnožek velja

$$A_m(t)B_n(t) = \sum_{i=0}^{m+n} \left(\sum_{j=\max(0,i-n)}^{\min(m,i)} \frac{\binom{m}{j} \binom{n}{i-j}}{\binom{m+n}{i}} \alpha_i \beta_{i-j} \right) b_{i,m+n}(t)$$

Dokaz. Točki (1) in (2) očitno izhajata iz lastnosti binomskega simbola. Dokažimo ostale.

(3) Namesto spremenljivke t v enačbo za bernsteinov bazni polinom $b_{i,n}(t)$ vstavimo izraz $1 - t$ in uporabimo lastnost binomskega simbola $\binom{n}{i} = \binom{n}{n-i}$, dobimo

$$b_{i,n}(1-t) = \binom{n}{i}(1-t)^i(1-(1-t))^{n-i} = \binom{n}{n-i}(1-t)^i t^{n-i} = b_{n-i,i}(t).$$

(4) Za $1 = 1^n = (1-t+t)^n = ((1-t)+t)^n$ uporabimo binomski izrek, dobimo

$$((1-t)+t)^n = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i} = \sum_{i=0}^n b_{i,n}(t).$$

(5) Uporabili bomo lastnost binomskega simbola $\binom{n-1}{i} + \binom{n-1}{i-1} = \binom{n}{i}$.

$$\begin{aligned} (1-t)b_{n-1,i}(t) + tb_{n-1,i-1}(t) &= \\ &= (1-t)\binom{n-1}{i}t^i(1-t)^{n-i-1} + t\binom{n-1}{i-1}t^{i-1}(1-t)^{n-i} = \\ &= \binom{n-1}{i}t^i(1-t)^{n-i} + \binom{n-1}{i-1}t^i(1-t)^{n-i} = \\ &= \binom{n}{i}t^i(1-t)^{n-i} = \\ &= b_{n,i}(t) \end{aligned} \tag{2.1}$$

Dodaj dokaze!!

□

2.2 Večdimenzionalne oznake

Z željo po krajših, bolj preglednih zapisih, bomo uvedli večdimenzionalne oznake. Večdimenzionalnost bomo ponazarjali z odebelitvijo črke. Tako bomo večdimenzionalnost točke označili z $\mathbf{x} = (x_0, x_1, \dots, x_n)$, večdimenzionalnost funkcije $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^{n+1}$ pa z $\mathbf{f}(x) = (f_0(x), f_1(x), \dots, f_n(x))$.

2.3 Bezierjeve krivulje

Če v Bernsteinov polinom stopnje n namesto skalarjev β_i vstavimo točke $\mathbf{p}_i \in \mathbb{R}^d$, dobimo predpis za parametrizacijo *Bezierjeve krivulje* stopnje n v \mathbb{R}^d t.j. $\mathbf{B}_n(t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i b_{i,n}(t)$. Točkam \mathbf{p}_i pravimo *kontrolne točke*, poligonu, ki ga dobimo, če povežemo točke \mathbf{p}_i in \mathbf{p}_{i+1} za $i = 0, \dots, n-1$, ter točki \mathbf{p}_0 in \mathbf{p}_n pa *kontrolni poligon*. Opomba: pri slikovnem prikazovanju raznih konceptov Bezierjevih krivulj, se bomo omejili na $d = 2$, torej na Bezierjeve krivulje v ravnini.

Izrek 2.2. *Lastnosti Bezierjevih krivulj*

1. $\mathbf{B}_n(0) = \mathbf{p}_0$ in $\mathbf{B}_n(1) = \mathbf{p}_n$, interpolacija končnih točk
2. $\phi(\sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i b_{i,n}(t)) = \sum_{i=0}^n \phi(\mathbf{p}_i) b_{i,n}(t)$, afina invarianca

3. Krivulja leži znotraj konveksne ovojnice svojih kontrolnih točk.

Preden izrek dokažemo, povejmo zakaj so zgornje lastnosti pomembne za potrebe grafičnega oblikovanja. Interpolacija končnih točk in lastnost (3) sta pomembni, saj omogočata enostavno kontrolo krivulje. Afina invarianca pa je pomembna za enostavno premikanje, rotiranje itd. krivulje, saj lahko krivuljo transformiramo tako, da transformacijo uporabimo na kontrolnih točkah.

Dokaz.

(1) $\mathbf{B}_n(0) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i b_{n,i}(0) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i \delta_{0,i} = \mathbf{p}_0$. Enako lahko naredimo tudi za $\mathbf{B}_n(1)$.

(2) Naj bo ϕ afina preslikava, velja torej $\phi(x) = A\mathbf{x} + \mathbf{b}$.

$$\begin{aligned} \phi\left(\sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i b_{n,i}(t)\right) &= A\left(\sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i b_{n,i}(t)\right) + \mathbf{b} &&= \sum_{i=0}^n A\mathbf{p}_i b_{n,i}(t) + \mathbf{b} \\ &= \sum_{i=0}^n A\mathbf{p}_i b_{n,i}(t) + \sum_{i=0}^n \mathbf{b} b_{n,i}(t) &&= \sum_{i=0}^n (A\mathbf{p}_i + \mathbf{b}) b_{n,i}(t) \\ &= \sum_{i=0}^n \phi(\mathbf{p}_i) b_{n,i}(t) \end{aligned}$$

(3) Konveksna ovojnica kontrolnih točk Bezierjeve krivulje je množica vseh konveksnih kombinacij teh točk t.j. $\sum_{i=0}^n \lambda_i \mathbf{p}_i$, kjer so λ_i pozitivna realna števila za katere velja $\lambda_0 + \lambda_1 + \dots + \lambda_n = 1$. Ker so Bernsteinovi polinomi za poljuben $t \in [0, 1]$ razčlenitev enote in velja $b_{n,i}(t) \geq 0$, lahko zapišemo $\lambda_i = b_{n,i}(t)$. \square

2.4 Decasteljau

Računanje Bernsteinovih polinomov direktno preko njihovih enačb je precej nestabilno****, za rabo v računalništvu pa je pomembno, da uporabljamo stabilne metode računanja. S pomočjo Decasteljauevega algoritma lahko računamo točke Bezierjevih krivulj stabilno****, zanj pa potrebujemo naslednji izrek.

Izrek 2.3. Naj bo $\mathbf{B}(t)_{[\mathbf{p}_0, \mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_n]}$ parametrizacija Bezierjeve krivulje n -te stopnje s kontrolnimi točkami $\mathbf{p}_0, \mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_n$. Potem lahko njene točke rekurzivno računamo s pomočjo naslednjega izraza

$$\mathbf{B}(t)_{[\mathbf{p}_0, \mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_n]} = (1-t)\mathbf{B}(t)_{[\mathbf{p}_0, \mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_{n-1}]} + t\mathbf{B}(t)_{[\mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_n]}.$$

Izrek tudi dokažimo.

Dokaz.

$$\begin{aligned}
(1-t)\mathbf{B}(t)_{[\mathbf{p}_0, \mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_{n-1}]} + t\mathbf{B}(t)_{[\mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_n]} &= \\
&= (1-t) \sum_{i=0}^{n-1} \mathbf{p}_i b_{i, n-1}(t) + t \sum_{i=0}^{n-1} \mathbf{p}_{i+1} b_{n-1, i}(t) \\
&= (1-t) \sum_{i=0}^{n-1} \mathbf{p}_i b_{i, n-1}(t) + t \sum_{i=1}^n \mathbf{p}_i b_{n-1, i-1}(t) \\
&= \mathbf{p}_0(1-t)b_{0, n-1}(t) + \sum_{i=1}^{n-1} \mathbf{p}_i(1-t)b_{n-1, i}(t) + \sum_{i=1}^{n-1} \mathbf{p}_i t b_{n-1, i-1}(t) + \mathbf{p}_n b_{n-1, n-1}(t) \\
&= \mathbf{p}_0(1-t)b_{0, n-1}(t) + \sum_{i=1}^{n-1} ((1-t)b_{n-1, i}(t) + t b_{n-1, i-1}(t)) \mathbf{p}_i + \mathbf{p}_n b_{n-1, n-1}(t) \\
&= \mathbf{p}_0 b_{n, 0}(t) + \sum_{i=1}^{n-1} \mathbf{p}_i b_{n, i}(t) + \mathbf{p}_n b_{n, n}(t) \\
&= \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i b_{n, i}(t)
\end{aligned}$$

□

Algoritem 1 Decasteljau

```

 $\mathbf{p} \leftarrow \mathbf{p}_0, \mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_n$ 
for  $i = 0, 1, \dots, n$  do
     $\mathbf{p}_i^0(t) = \mathbf{p}_i$ 
end for
for  $r = 1, 2, \dots, n$  do
    for  $i = 0, 1, \dots, n-r$  do
         $\mathbf{p}_i^r(t) = (1-t)\mathbf{p}_i^{r-1}(t) + t\mathbf{p}_{i+1}^{r-1}(t)$ 
    end for
end for
return  $\mathbf{p}_0^n(t)$ 

```

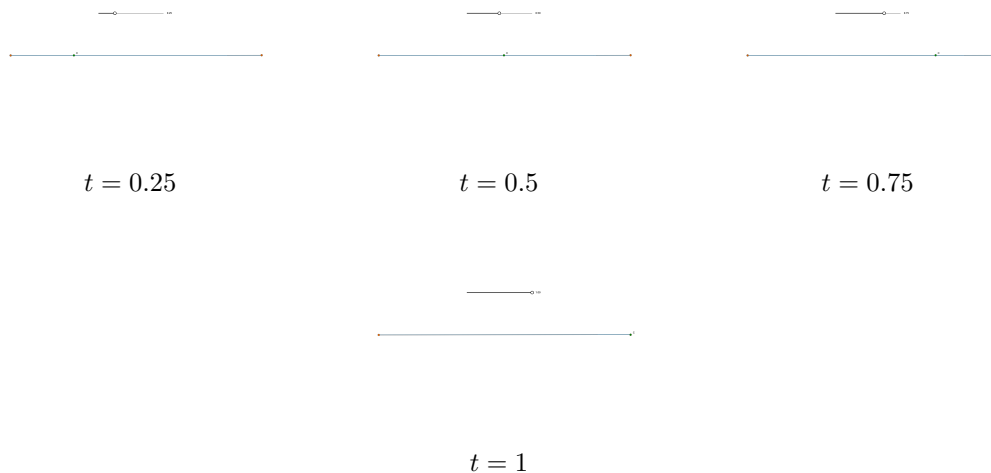
Decasteljaujev algoritem ima tudi geometrijski pomen. Predstavlja namreč ne-kakšno zaporedno interpolacijo točk.

2.5 Metode Bezierjevih krivulj

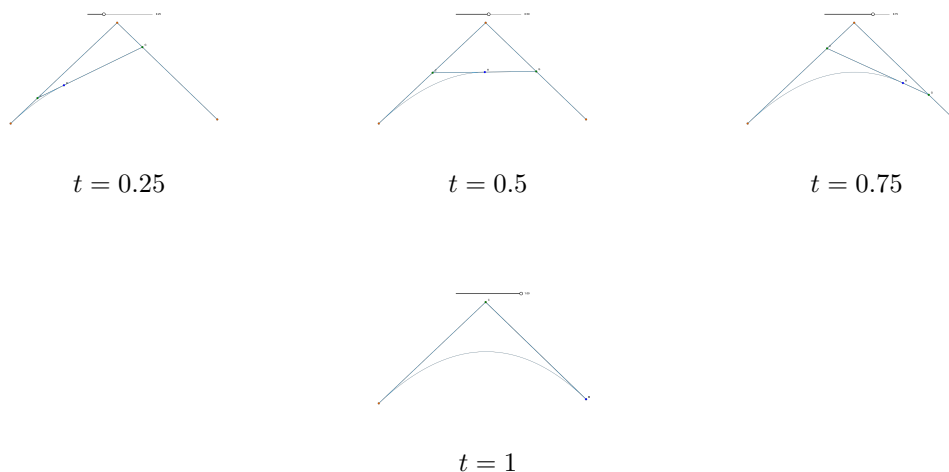
V tem razdelku bomo predstavili nekaj metod Bezierjevih krivulj, ki so uporabne pri grafičnem oblikovanju.

2.5.1 Subdivizija

Recimo, da smo se kot računalniški grafik znašli v situaciji, ko bi želeli obdržati le en kos Bezierjeve krivulje B . Naj bo to kos krivulje, ki ga dobimo tako, da za prvotno krivuljo B omejimo parameter t na interval $[0, t_0]$ za neko fiksno realno

Slika 1: Decasteljaujev algoritem za $n = 1$

Slika 2: Decasteljaujev algoritem za $n = 2$

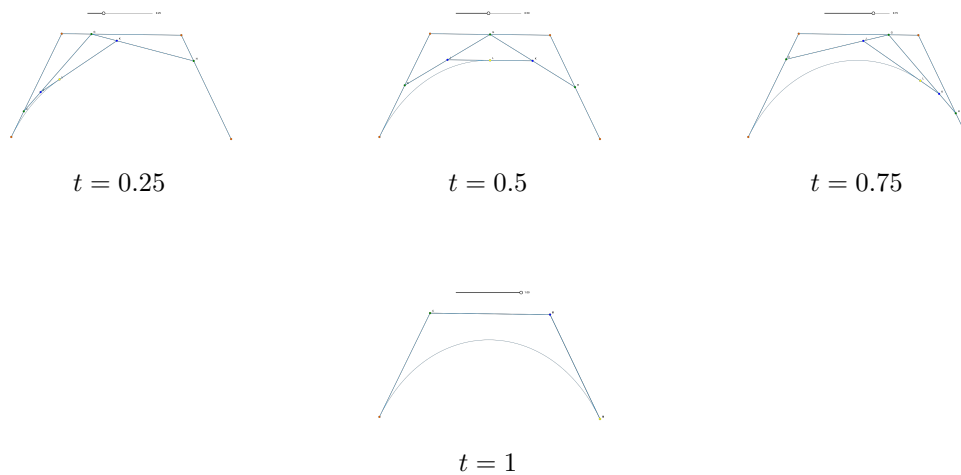
število $t_0 < 1$. Označimo ga z B_{t_0} , zanj pa velja $B_{t_0}(t) = B(t_0t)$. Vrnimo se nazaj k sliki sheme Decasteljaujevega algoritma 5. Na njej lahko opazimo, da pri parametru t_0 točke označene z A,F,J,M in O tvorijo kontrolni poligon bezierjeve krivulje B_{t_0} . Pokažimo, da je to res.

$$B_{t_0}(t) = B(t_0t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i \binom{n}{i} (t_0t)^i (1 - tt_0)^{n-i}$$

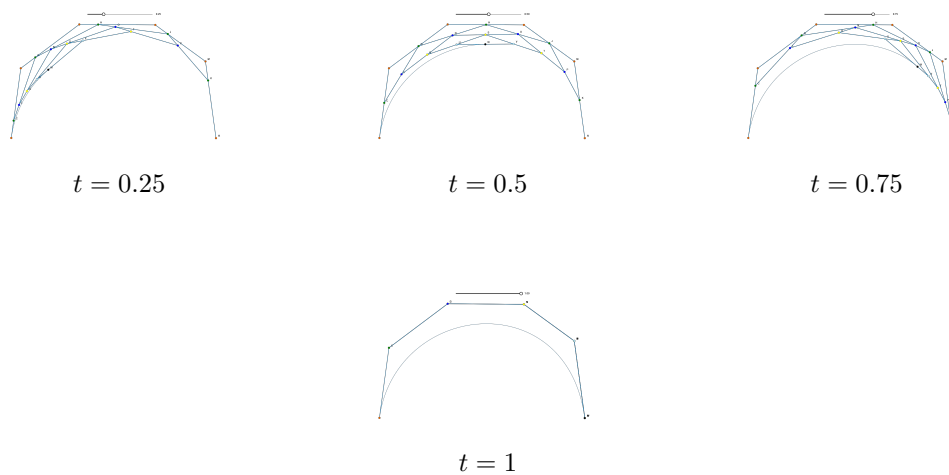
$$\sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i t_0^i \left(\frac{1 - tt_0}{1 - t} \right)^{n-i} \binom{n}{i} t^i (1 - t)^{n-i}$$

2.5.2 Ekstrapolacija

Motivacija: Zelimo podaljsati krivuljo

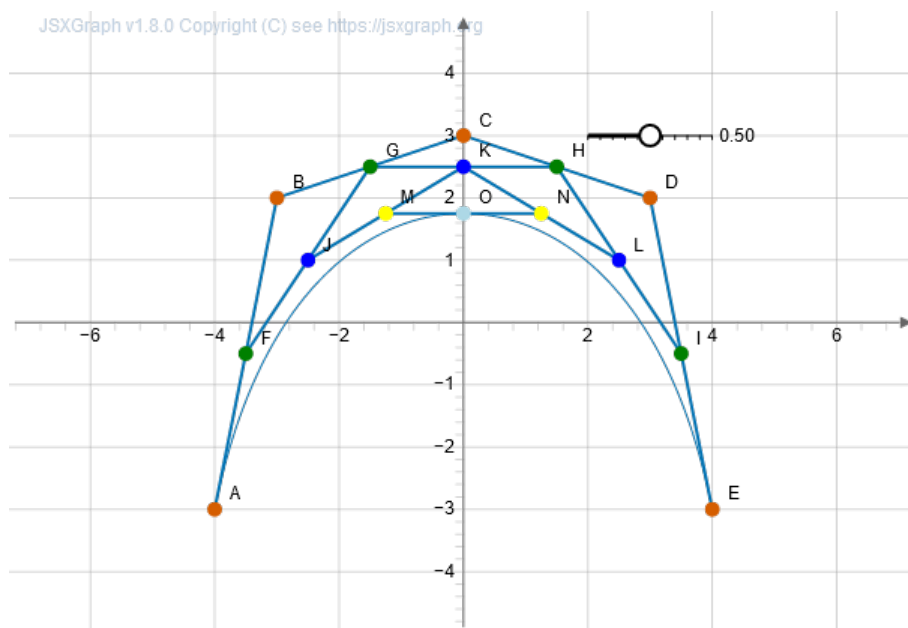
Slika 3: Decasteljaujev algoritem za $n = 3$

Slika 4: Decasteljaujev algoritem za $n = 5$

2.5.3 Dvig stopnje

TODO: DOKAZ NI PRAVILEN, nekje sem neki zajebal, malce zamakjeno bi moralo bit! Nekateri algoritmi, ki delajo z Bezierjevimi krivuljami, za vhod potrebujejo dve Bezierjevi krivulji iste stopnje. Recimo, da imamo Bezierjevo krivuljo B stopnje n , ki jo želimo spraviti na stopnjo $n + 1$. Ker velja $1 - t + t = 1$ lahko Bezierjevo krivuljo $B(t)$ zapišemo tudi kot $B(t) = (1 - t)B(t) + tB(t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i(1 - t)b_{i,n}(t) +$

Slika 5: Subdivizija

$\sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i t b_{i,n}(t)$. Razpišimo najprej prvi del.

$$\begin{aligned}
 (1-t)b_{i,n}(t) &= (1-t) \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i} \\
 &= \frac{n!}{(n-i)!i!} t^i (1-t)^{n+1-i} \\
 &= \frac{n+1-i}{n+1} \frac{(n+1)!}{(n+1-i)!i!} t^i (1-t)^{n+1-i} \\
 &= \frac{n+1-i}{n+1} \binom{n+1}{i} t^i (1-t)^{n+1-i} \\
 &= \frac{n+1-i}{n+1} b_{i,n+1}(t)
 \end{aligned}$$

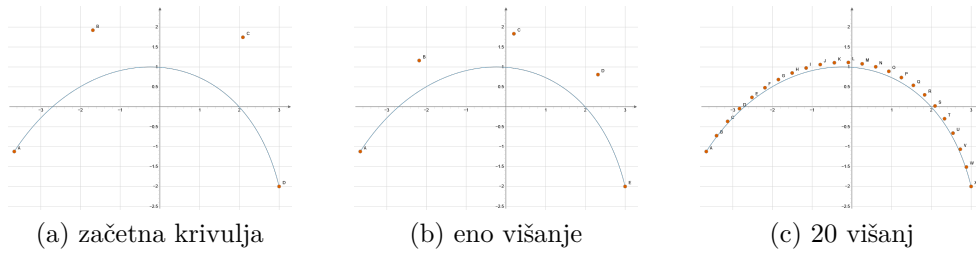
Sedaj pa še za drugega.

$$\begin{aligned}
 t b_{i,n}(t) &= t \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i} \\
 &= \frac{n!}{(n-i)!i!} t^{i+1} (1-t)^{n+1-i-1} \\
 &= \frac{i+1}{n+1} \frac{(n+1)!}{(n-i)!(i+1)!} t^{i+1} (1-t)^{n+1-i-1} \\
 &= \frac{i+1}{n+1} b_{n+1,i+1}(t)
 \end{aligned}$$

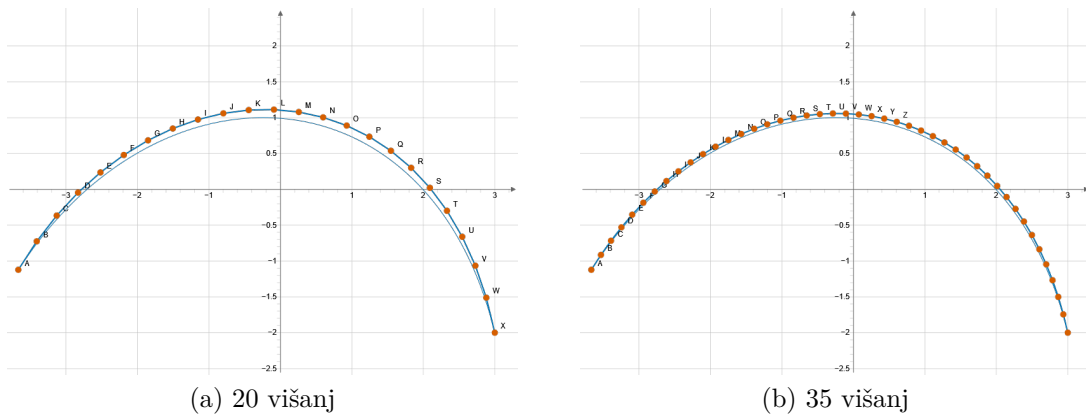
Vstavimo v $B(t)$.

$$\begin{aligned}
B(t) &= \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i \frac{n+1-i}{n+1} b_{i,n+1}(t) + \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i \frac{i+1}{n+1} b_{i+1,n+1}(t) \\
&= \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i \frac{n+1-i}{n+1} b_{i,n+1}(t) + \sum_{i=1}^{n+1} \mathbf{p}_{i-1} \frac{i}{n+1} b_{i,n+1}(t) \\
&= \mathbf{p}_0 + \sum_{i=1}^n \left(\mathbf{p}_i \frac{n+1-i}{n+1} + \mathbf{p}_{i-1} \frac{i}{n+1} \right) b_{i,n+1}(t) + \mathbf{p}_n
\end{aligned}$$

Oglejmo si kako dvig stopnje izgleda na neki krivulji. Na sliki 6 imamo na prvem grafu narisano začetno Bezierjevo krivuljo stopnje 3. Na drugem grafu, smo stopnjo začetne krivulje zvišali za 1. Na tretjem, pa smo naredili 20 višanj stopnje začetne krivulje. Krivulja je na vseh grafih enaka, imamo le več kontrolnih točk. Opaziti je tudi možno, da so kontrolne točke z vsakim višanjem bližje začetni krivulji, njihov kontrolni poligon pa se zato z vsakim višanjem bolj prilega začetni krivulji. Slednje je možno videti na sliki 7.

Slika 6: Višanje Bezierjeve krivulje

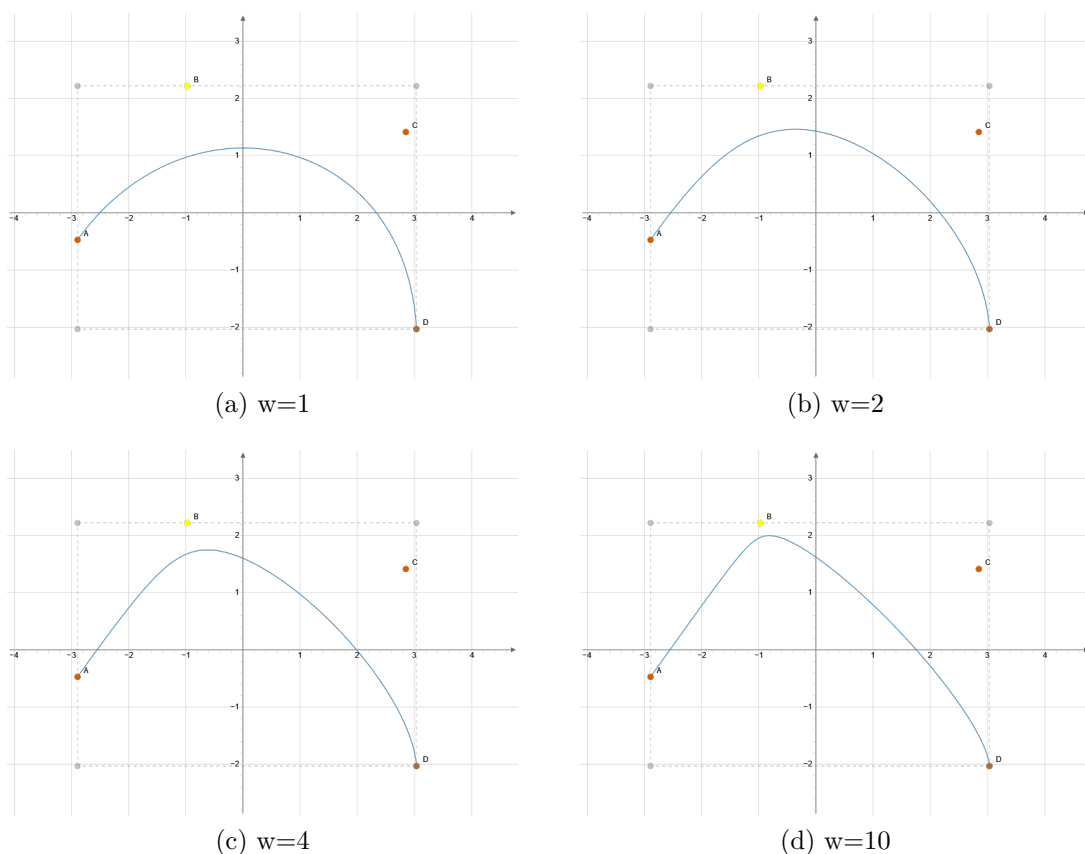

Slika 7: Prileganje kontrolnega poligona

2.6 Racionalne Bezierjeve krivulje

Vseh krivulj se ne da opisati z navadnimi Bezierjevimi krivuljami. Med njimi so tudi takšne, ki so za CAGD sisteme zelo pomembne, na primer razni izseki krožnice.

Za opis takšnih krivulj, lahko posežemo po racionalnih Bezierjevih krivuljah. *Racionalno Bezierjevo krivuljo* stopnje n v \mathbb{R}^d dobimo tako, da polinomsko Bezierjevo krivuljo stopnje n v \mathbb{R}^{d+1} projiciramo na hiperravnino $w = 1$. Projekcijo definiramo s predpisom $(w, \mathbf{x}) \rightarrow (1, \frac{\mathbf{x}}{w})$. Parametrizacija $\mathbf{R} : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}^d$ Bezierjeve krivulje stopnje n je tako določena s predpisom $\mathbf{R}(t) = \frac{\sum_{i=0}^n w_i \mathbf{p}_i b_i^n(t)}{\sum_{i=0}^n w_i b_i^n(t)}$. Točkam \mathbf{p}_i tudi tukaj pravimo kontrolne točke, realnim številom w_i pa pravimo *uteži*. Uteži so prosti parametri, ki jih lahko uporabimo pri oblikovanju. Da bi se izognili težavam pri deljenju z 0 ponavadi privzamemo, da so vse uteži pozitivne. Vpliv uteži si pogledjmo na sliki 8. Utež spreminjamo le pri rumeni točki, vse ostale uteži puščamo enake 1. Na grafu (a) je utež nastavljena na število 1, krivulja na sliki je zato navadna Bezierjeva krivulja. Na grafu (b) je utež nastavljena na število 2, krivulja je zato bližje rumeni točki kakor na grafu (a). Na grafih (c) in (d) pa lahko vidimo, da se z višanjem uteži, krivulja še bolj bliža rumeni točki.

Slika 8: Vpliv uteži

Lastnosti Bezierjevih krivulj, ki smo jih podali v izreku 2.2 veljajo tudi za racionalne Bezierjeve krivulje s pozitivnimi utežmi. Interpolacijo točk lahko dokažemo na podoben način, kakor smo to storili pri dokazu izreka 2.2. Da dokažemo, da je racionalna Bezierjeva krivulja afino invariantna, ter da leži znotraj konveksne ovojnice svojih kontrolnih točk, pa posežemo po naslednjem zapisu.

$$\mathbf{R}(t) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i N_i^n, \quad N_i^n(t) := \frac{w_i b_i^n(t)}{\sum_{i=0}^n w_i b_i^n(t)}$$

Če pri dokazu izreka 2.2 namesto Bernsteinovih polinomov $b_{n,i}$ vstavimo funkcijo N_i^n iz zgornjega zapisa, dobimo dokaz lastnosti za racionalne Bezierjeve krivulje.

2.6.1 Metode racionalnih Bezierjevih krivulj

Racionalne Bezierjeve krivulje $\in \mathbb{R}^d$ so projekcije Bezierjevih krivulj $\in \mathbb{R}^{d+1}$. Metode, ki smo jih predstavili na Bezierjevih krivuljah, lahko enostavno razširimo tudi na racionalne Bezierjeve krivulje. To storimo tako, da metode uporabimo na Bezierjevi krivulji $\in \mathbb{R}^{d+1}$ ter jo nato projiciramo nazaj v ravnino $\in \mathbb{R}^d$.

2.6.2 Decasteljaujev algoritem za racionalne Bezierjeve krivulje

Točke racionalnih Bezierjevih krivulj bi lahko računali tako, kakor smo pokazali za metode. <slabtekstneberi Takšno računanje je nestabilno*****, zato tudi tukaj podamo stabilnejši način računanja, ki je razširitev Decasteljaevega algoritma.

Algoritem 2 Racionalni Decasteljaujev algoritem

```

P  $\leftarrow$  P0, P1, ..., Pn
w  $\leftarrow$  w0, w1, ..., wn
for  $i = 0, 1, \dots, n$  do
    pi0( $t$ ) = pi
    wi0( $t$ ) = wi
end for
for  $r = 1, 2, \dots, n$  do
    for  $i = 0, 1, \dots, n - r$  do
        wir( $t$ ) =  $(1 - t)w_i^{r-1}(t) + tw_{i+1}^{r-1}(t)$ 
        pir( $t$ ) =  $(1 - t)\frac{w_i^{r-1}(t)}{w_i^r(t)}\mathbf{p}_i^{r-1}(t) + t\frac{w_{i+1}^{r-1}(t)}{w_{i+1}^r(t)}\mathbf{p}_{i+1}^{r-1}(t)$ 
    end for
end for
return p0n( $t$ )

```

3 Zlepki Bezierjevih krivulj

Če si ponovno ogledamo Decasteljaujev algoritem 2.4, lahko hitro opazimo, da je časovna kompleksnost algoritma $O(n^2)$. Računanje točk Bezierjevih krivulj pri visokih stopnjah n je zato lahko zamudno. Takšne krivulje se zato v CAD sistemih izkažejo za neuporabne. Da bi ohranili čim večjo kontrolo krivulj s čim manj računanja, posežemo po zlepkih Bezierjevih krivulj.

Definicija 3.1. Zlepek krivulj $\mathbf{S} : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^d$ stopnje n nad zaporedjem stičnih točk $a = u_0 < u_1 < \dots < u_{m-1} < u_m = b$ je odsekoma polinomska krivulja, za katero velja $\mathbf{S}|_{[u_{i-1}, u_i]} \in \mathbb{P}_n^d$.

Želimo si tudi, da bi naši zlepki tvorili neprekinjeno krivuljo brez kolen, saj so takšne krivulje v CAGD sistemih najbolj uporabne. Krivulja je po definiciji na

posameznih odsekih polinomska in zato tudi gladka, problem je le v stičnih točkah. Naj bo

$$\mathbf{s}(u) = \begin{cases} \mathbf{s}_1(u) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i^{(1)} b_{i,n}(\frac{u-u_0}{\Delta u_0}), & u \in [u_0, u_1], \\ \mathbf{s}_2(u) = \sum_{i=0}^n \mathbf{p}_i^{(2)} b_{i,n}(\frac{u-u_1}{\Delta u_1}), & u \in [u_1, u_2] \end{cases}$$

zlepek dveh Bezierjevih krivulj. Da bo zlepek zvezen, mora v stični točki u_1 veljati $\mathbf{s}_1(u_1) = \mathbf{s}_2(u_1)$ oziroma $\mathbf{p}_n^{(1)} = \mathbf{p}_0^{(2)}$. Takšen zlepek, si lahko ogledamo na sliki 9. Vidimo lahko, da takšen zlepek v CAGD sistemih ne bo najbolj uporaben, saj ima v stični točki t.i. koleno. Če želimo, da bo zlepek vsaj zvezno odvedljiv, mora veljati prejšnje, morata pa v stični točki sovpadati tudi odvoda $\mathbf{s}_1'(u_1) = \mathbf{s}_2'(u_1)$. Iz RE-FBEZIERODVOD sledi, da mora zato veljati $\mathbf{p}_n^{(1)} - \mathbf{p}_{n-1}^{(1)} = \mathbf{p}_1^{(2)} - \mathbf{p}_0^{(2)}$. Upoštevajoč $\mathbf{p}_n^{(1)} = \mathbf{p}_0^{(2)}$, lahko enačbo zapišemo tudi kot $\mathbf{p}_n^{(1)} = \mathbf{p}_0^{(2)} = \frac{\mathbf{p}_1^{(2)} + \mathbf{p}_{n-1}^{(1)}}{2}$. Na sliki 10 si lahko ogledamo takšen zlepek. Opaziti je možno tudi geometrijski pomen pogoja, saj stična kontrolna točka leži točno na sredini med kontrolnima točkama. Kaj pa, če točka ne bi bila točno na sredini? Izkaže se, da za to, da kolena v stični točki ne bi bilo, ne potrebujemo zvezne odvedljivosti v analitičnem pomenu, dovolj je zvezna odvedljivost v geometrijskem pomenu.

Definicija 3.2. Zlepek krivulj

$$\mathbf{s}(u) = \begin{cases} \mathbf{s}_1(u), & u \in [u_0, u_1], \\ \mathbf{s}_2(u), & u \in [u_1, u_2] \end{cases}$$

je n -krat geometrijsko zvezno odvedljiv, če lahko krivulji reparametriziramo v takšni parametrizaciji $\tilde{\mathbf{s}}_1$ in $\tilde{\mathbf{s}}_2$, da je zlepek krivulj

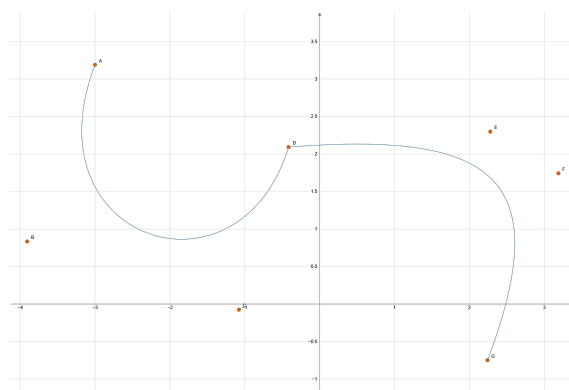
$$\tilde{\mathbf{s}}(u) = \begin{cases} \tilde{\mathbf{s}}_1(u), & u \in [u_0, u_1], \\ \tilde{\mathbf{s}}_2(u), & u \in [u_1, u_2] \end{cases}$$

n -krat zvezno odvedljiv.

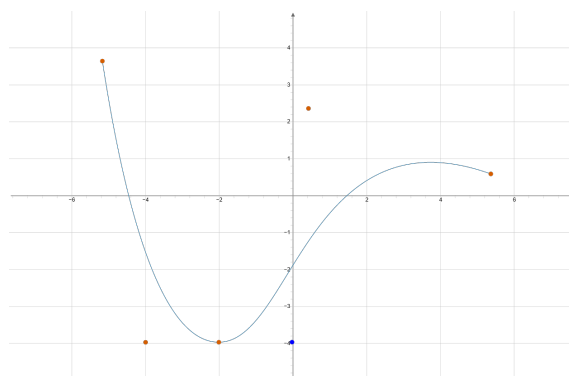
Takšna definicija, nam ne pomaga. **<- ne bomo tako pustili .. :D.** Pogoje za geometrijsko zveznost lahko prevedemo na enačbe imenovane *beta pogoji*. Zapišimo sedaj beta pogoje za geometrijsko odvedljivost stopnje 2. Zlepek iz definicije 3.2 je

1. G^0 , natanko tedaj, ko je zvezen v analitičnem smislu.
2. G^1 , natanko tedaj, ko velja (1) in obstaja realno število $\beta_1 > 0$, da velja $\mathbf{s}_1'(u_1) = \beta_1 \mathbf{s}_2'(u_1)$.
3. G^2 , natanko tedaj, ko velja (2) in obstaja realno število β_2 , da velja $\mathbf{s}_1''(u_1) = \beta_1^2 \mathbf{s}_2''(u_1) + \beta_2 \mathbf{s}_2''(u_1)$.

Bom dokazal to? Ne vem.... Verjetno samo ustvarim parametrizacijo na podlagi pogoja (t-> bt) vstavim not in bo? Pogoj za G^1 nam pogoj za zveznost ****dodajref** spremeni v to, da mora stična točka ležati na daljici med drugima kontrolnima točkama **nekako referencirat prave**. S tem, smo pridobili prosti parameter, ki ga lahko v CAGD sistemih uporabimo za dodatno kontrolo nad krivuljo. G^1 zlepek si lahko ogledamo na sliki 11.

Slika 9: C^0 zlepek dveh Bezierjevih krivulj

Slika 10: C^1 zlepek dveh Bezierjevih krivulj

3.1 Alfa parametrizacije

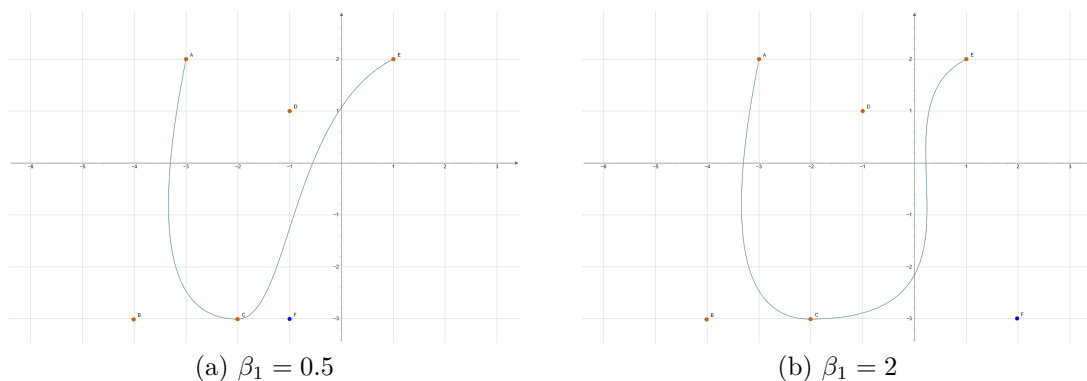
NE NE NE Tisto je bilo nekaj drugega. Te alfa parametrizacije so za zlepke!! Ma mentor je najbrz mislil, da bi ne o tem a? Ker to bi prislo prav, ce naredim tudi zlepke PH krivulj (kar naceoma ne bi smelo bit tako problematicno...).

4 PH Krivulje

Motivacija: fajn so nam takšne parametrizacije, da se isto hitro premikamo po njih. (ce karkoli rises recimo) V poglavju se bomo osredotočili (mogoce celo samo govorili?) o krivuljah v \mathbb{R}^2 .

4.1 Dolžina krivulje kot racionalna funkcija

Dolžina krivulje podane s parametrizacijo $\mathbf{r}(t) = (x(t), y(t))$ je definirana z enačbo $\int_0^t \sqrt{x'(t)^2 + y'(t)^2}$. Integrandu v enačbi pravimo *parametrična hitrost* krivulje, označimo ga z $\sigma(t)$. Idealno bi bilo, da je hitrost $\sigma(t) = 1$ za vsak $t \in [0, t_0]$, saj bi v tem primeru veljalo $s(t) = t$. Takšna parametrizacija je zlahka dosegljiva za preme črte, tudi za odseke krožnice (z rabo trigonometričnih funkcij), v splošnem pa ne. Dokaz da nobena krivulja ne more biti parametrizirana z racionalnimi funkcijami

Slika 11: Vpliv izbora β_1 pri G^1 zlepku

svoje dolzine.???

4.2 Polinomska parametrična hitrost

Kot smo zgoraj dokazali, ne moremo doseči racionalne parametrizacije krivulje, ki bi imela hitrost enako 1. Če krivulje nekoliko omejimo, lahko dosežemo, da bo funkcija hitrosti vsaj polinom. To dosežemo tako, da zahtevamo, da je $x'^2(t) + y'^2(t)$ popoln kvadrat. V takšnem primeru se namreč koren v integrandu pokrajša, pod integralom pa ostane polinom. Krivuljam za katere to drži pravimo *krivulje s pitagorejskimi hodografi* oziroma *PH krivulje*. To so krivulje, ki jim lahko dolžino izračunamo tako, da evalviramo polinom.

Hodograf krivulje podane s parametrizacijo $\mathbf{r}(t) \in \mathbb{R}^n$ je krivulja katere parametrizacija je odvod parametrizacije prvotne krivulje. V primeru, da komponente parametrizacije hodografa krivulje tvorijo Krivulja podana s parametrizacijo $\mathbf{r}(t) \in \mathbb{R}^n$ je krivulja s pitagorejskim hodografom, če komponente hodografa tvorijo pitagorejsko $(n+1)$ -terko. (???????????????? se tako rece?)

Za pomoč pri konstrukciji bezierjevih PH krivulj bomo potrebovali izrek, ki nam bo pomagal pri generaciji polinomov, ki tvorijo pitagorejske trojice.

Izrek 4.1. *Polinomi a, b in c tvorijo pitagorejsko trojico, t.j. zadoščajo enačbi*

$$a^2(t) + b^2(t) = c^2(t), \quad (4.1)$$

natanko tedaj, ko obstajata tuja si polinoma u in v ter nek polinom w za katere velja

$$\begin{aligned} a(t) &= [u^2(t) - v^2(t)]w(t), \\ b(t) &= 2u(t)v(t)w(t), \\ c(t) &= [u^2(t) + v^2(t)]w(t). \end{aligned} \quad (4.2)$$

Izrek tudi dokažimo.

Dokaz.

(\Leftarrow) Dokaz je enostaven, saj lahko vrednosti polinomov a, b in c iz enačbe (4.2) vstavimo v enačbo (4.1) in preverimo.

(\Rightarrow) Najprej definiramo polinom $w(t) = \gcd(a(t), b(t), c(t))$. Pri tako definiranim

polinomu w , so si polinomi $\tilde{a}(t) = \frac{a(t)}{w(t)}$, $\tilde{b}(t) = \frac{b(t)}{w(t)}$, $\tilde{c}(t) = \frac{c(t)}{w(t)}$ tuji in zadoščajo enačbi $\tilde{a}^2(t) + \tilde{b}^2(t) = \tilde{c}^2(t)$. Enačbo zapišemo nekoliko drugače

$$\tilde{b}^2(t) = \tilde{c}^2(t) - \tilde{a}^2(t) = [\tilde{c}(t) + \tilde{a}(t)][\tilde{c}(t) - \tilde{a}(t)].$$

Polinoma $\tilde{c}(t) + \tilde{a}(t)$ in $\tilde{c}(t) - \tilde{a}(t)$ ne moreta imeti skupnih ničel, saj bi to impliciralo skupne ničle polinomov $\tilde{a}, \tilde{b}, \tilde{c}$, kar bi bilo v nasprotju z njihovo definicijo. Ker skupnih ničel nimata, mora biti vsaka ničla polinoma \tilde{b} tudi ničla sode stopnje enega izmed polinomov $\tilde{c}(t) + \tilde{a}(t)$ ali $\tilde{c}(t) - \tilde{a}(t)$. Tako lahko definiramo tuja si polinoma u in v , da velja $\tilde{c}(t) + \tilde{a}(t) = 2u^2(t)$ in $\tilde{c}(t) - \tilde{a}(t) = 2v^2(t)$. Iz enačb potem hitro sledi

$$\tilde{a} = u^2(t) - v^2(t), \quad \tilde{b}(t) = 2u(t)v(t), \quad \tilde{c}(t) = u^2(t) + v^2(t).$$

Če enačbe pomnožimo s polinomom w dobimo željeno obliko (4.2). □

Iz konstrukcije dokaza lahko hitro vidimo, da je za pitagorejske trojice pri katerih je največji skupni delitelj konstanta, konstanten tudi polinom w ter $\gcd(u(t), v(t))$. Takšnim trojicam pravimo *primitivne pitagorejske trojice*. Parametrizacijo ravninske PH krivulje $\mathbf{r}(t) = (x(t), y(t))$ lahko dobimo tako, da vstavimo tuja si polinoma u, v in polinom w v izraza

$$x'(t) = [u^2(t) - v^2(t)]w(t), \quad y'(t) = 2u(t)v(t)w(t) \quad (4.3)$$

in integriramo. Brez izgube splošnosti lahko x' oziroma y' asociramo z a ali b ***** (pac kateri izraz kateremo pripopamo, ma je treba to dokazat). Nekateri izbori polinomov u, v, w porodijo izrojene(????) krivulje, takšne izbore bi radi izločili. Izbori, ki porodijo izrojene krivulje so sledeči:

1. $w(t) = 0$ ali $u(t) = v(t) = 0$, hodograf je v takšnem primeru enak $x'(t) = y'(t) = 0$. Takšen hodograf ne definira krivulje ampak točko.
2. Če so polinomi $w(t), u(t), v(t)$ konstantni in ne ustrezajo točki (a), potem je konstanten tudi hodograf. Takšen hodograf definira enakomerno parametrizirano premo črto.
3. Če sta polinoma u in v konstantna ter vsaj en neničelen, polinom w pa ni konstanten. Potem hodograf spet definira premo črto, a tokrat parametrizacija ni enakomerna. (hitrost ni konstanta)
4. Enako kot v točki (c) dobimo tudi v primeru, ko je polinom w neničelen in en izmed polinomov u in v je ničelen.

Neizrojene PH krivulje dobimo torej pri izborih neničelnih polinomov u, v in w , kjer vsaj en izmed polinomov u in v ni konstanten.

S številom λ označimo stopnjo polinoma w , s številom μ pa $\max(\deg(u(t)), \deg(v(t)))$. PH krivulja, pridobljena z integracijo zgornjega hodografa, je stopnje $n = \lambda + 2\mu + 1$. Prostih parametrov pa je manj. Vsak izmed polinomov u in v je namreč definiran z največ $\mu + 1$ parametri. Brez izgube splošnosti lahko vodilni koeficient polinoma w fiksiramo na 1. Polinom w je zato definiran z λ parametri. Integracijska konstanta pri integriranju hodografa nam poda še 2 prosta parametra. Skupno je prostih parametrov zato $\lambda + 2(\mu + 1) + 2 = \lambda + 2\mu + 4 = n + 3$. Kjer zadnja enakost sledi iz zgornje enačbe za stopnjo PH krivulje. Vseh parametrov ne moremo porabiti za

obliko krivulje. Dva parametra nam določi izbor začetne točke, en parameter nam določi usmerjenost/rotacija/(???) krivulje, še dva nam določi izbor parametrizacije, saj substitucija $t \rightarrow at + b$ ne spremeni oblike ali stopnje krivulje. Ostane nam $n - 2$ prostih parametrov za obliko krivulje.

4.3 Kontrolne točke Bezierjevih PH krivulj

V tem podrazdelku bomo s kontrolnimi točkami Bezierjevih krivulj karakterizirali *Bezierjeve PH krivulje*, to so Bezierjeve krivulje katerih hodograf je pitagorejska trojica. Osredotočili se bomo na hodografe primitivnih pitagorejskih trojic. Takšni hodografi definirajo regularne PH krivulje, saj za njih velja $\mathbf{r}(t) \neq 0$ pri vsakem realnem številu t . Tako dobljene PH krivulje so lihe stopnje $n = 2\mu + 1$.

Najbolj osnovne netrivialne PH krivulje dobimo tako, da za polinoma u in v izberemo Bernsteinova polinoma

$$u(t) = u_0 b_{0,1}(t) + u_1 b_{1,1}(t), \quad v(t) = v_0 b_{0,1}(t) + v_1 b_{1,1}(t)$$

pri katerih mora veljati $u_0 v_1 - u_1 v_0 \neq 0$ in $(u_1 - u_0)^2 + (v_1 - v_0)^2 \neq 0$, da sta si polinoma u in v tuja, ter da vsaj en od njiju ni konstanten. Za polinom w izberemo konstanten polinom $w(t) = 1$. Ko polinome vstavimo v enačbo REFERENCANAENACBO, dobimo hodograf

$$\begin{aligned} x'(t) &= (u_0^2 - v_0^2) b_{0,2}(t) + (u_0 u_1 - v_0 v_1) b_{1,2}(t) + (u_1^2 - v_1^2) b_{2,2}(t) \\ y'(t) &= 2u_0 v_0 b_{0,2}(t) + (u_0 v_1 + u_1 v_0) b_{1,2}(t) + 2u_1 v_1 b_{2,2}(t). \end{aligned}$$

Hodograf sedaj integriramo tako, da uporabimo lastnost 8 iz izreka 2.1. Če upoštevamo še, da so Bernsteinovi polinomi razčlenitev enote dobimo

$$\begin{aligned} x(t) &= x_0(b_{0,3}(t) + b_{1,3}(t) + b_{2,3}(t) + b_{3,3}(t)) \\ &\quad + \frac{1}{3}(u_0^2 - v_0^2)(b_{1,3}(t) + b_{2,3}(t) + b_{3,3}(t)) \\ &\quad + \frac{1}{3}(u_0 u_1 - v_0 v_1)(b_{2,3}(t) + b_{3,3}(t)) \\ &\quad + \frac{1}{3}(u_1^2 - v_1^2) b_{3,3}(t) \\ y(t) &= y_0(b_{0,3}(t) + b_{1,3}(t) + b_{2,3}(t) + b_{3,3}(t)) \\ &\quad + \frac{1}{3} 2u_0 v_0 (b_{1,3}(t) + b_{2,3}(t) + b_{3,3}(t)) \\ &\quad + \frac{1}{3}(u_0 v_1 + u_1 v_0)(b_{2,3}(t) + b_{3,3}(t)) \\ &\quad + \frac{1}{3} 2u_1 v_1 b_{3,3}(t), \end{aligned}$$

kar ustreza Bezierjevi krivulji s kontrolnimi točkami

$$\begin{aligned} \mathbf{p}_1 &= \mathbf{p}_0 + \frac{1}{3}(u_0^2 - v_0^2, 2u_0 v_0), \\ \mathbf{p}_2 &= \mathbf{p}_1 + \frac{1}{3}(u_0 u_1 - v_0 v_1, u_0 v_1 + u_1 v_0), \\ \mathbf{p}_3 &= \mathbf{p}_2 + \frac{1}{3}(u_1^2 - v_1^2, 2u_1 v_1) \end{aligned} \tag{4.4}$$

kjer je točka $\mathbf{p}_0 = (x_0, y_0)$, x_0 in y_0 pa sta integracijski konstanti.

Kontrolni poligoni, karakterizirani z enačbo (4.4) imajo tudi geometrijsko interpretacijo....

Kam zdej zapeljat? Se bomo sli kompleksnih števil ali ne? Mater teška odlocitev.... pogledat je treba racionalne odmike in shit, ce je slucjano treba dejansko nujno zapeljat v kompleksne vode.... sej so lepe samo nocem prevec balasta.

Kot smo v prejšnjem razdelku povedali, ima PH krivulja n -te stopnje $n - 2$ parametrov, ki jih definirajo obliko. Pri pravkar definiranih krivuljah to pomeni, da ima krivulja le en prosti parameter, ki jih definira obliko. Takšne krivulje so v CAD sistemih neuporabne, saj uporabniku ne nudijo dovolj kontrole. Če želimo podoben nivo kontrole, kakor pri kubičnih Bezierjevih krivuljah, moramo poseči po *kvintičnih* Bezierjevih PH krivuljah. Podobno kakor prej, za polinom w izberemo $w(t) = 1$, za polinoma u in v pa izberemo Bernsteinova polinoma, le da tokrat izberemo polinoma stopnje 2

$$u(t) = u_0 b_{0,2}(t) + u_1 b_{1,2}(t) + u_2 b_{2,2}(t), \quad v(t) = v_0 b_{0,2}(t) + v_1 b_{1,2}(t) + v_2 b_{2,2}(t).$$

Da sta si polinoma u in v tuja, mora tukaj veljati $(u_2 v_0 - u_0 v_2)^2 \neq 4(u_0 v_1 - u_1 v_0)(u_1 v_2 - u_2 v_1)$. Vstavimo ju v hodograf in integriramo, da dobimo Bezierjevo krivuljo z naslednjimi kontrolnimi točkami

$$\begin{aligned} \mathbf{p}_1 &= \mathbf{p}_0 + \frac{1}{5}(u_0^2 - v_0^2, 2u_0 v_0), \\ \mathbf{p}_2 &= \mathbf{p}_1 + \frac{1}{5}(u_0 u_1 - v_0 v_1, u_0 v_1 + u_1 v_0), \\ \mathbf{p}_3 &= \mathbf{p}_2 + \frac{2}{5}(u_1^2 - v_1^2, 2u_1 v_1) + \frac{1}{5}(u_0 u_2 - v_0 v_2, u_0 v_2 + u_2 v_0) \\ \mathbf{p}_4 &= \mathbf{p}_3 + \frac{1}{5}(u_1 u_2 - v_1 v_2, u_1 v_2 + u_2 v_1), \\ \mathbf{p}_5 &= \mathbf{p}_4 + \frac{1}{5}(u_2^2 - v_2^2, 2u_2 v_2). \end{aligned} \tag{4.5}$$

Lema 4.2. *Kvintična Bezierjeva PH krivulja, definirana s kontrolnimi točkami podanimi z izrazi (4.5) ima ali dva prevoja, ali pa prevoja nima, odvisno od pozitivnosti števila*

$$\Delta = (u_2 v_0 - u_0 v_2)^2 - 4(u_0 v_1 - u_1 v_0)(u_1 v_2 - u_2 v_1).$$

Dokaz. DRUGAČE, referenciraj se na hodograf kvintične krivulje.... Odvajaj tisto.... bedno bo, tak je lajf.

Ker smo za polinom w izbrali konstanten polinom $w(t) = 1$, velja $x'(t) = u^2(t) - v^2(t)$, $y'(t) = 2u(t)v(t)$. Če polinoma x' in y' odvajamo, dobimo $x''(t) = 2(u(t) - v(t))$ in $y''(t) = 2(u'(t)v(t) + u(t)v'(t))$. Polinome x' , y' , x'' in y'' vstavimo v enačbo za ukrivljenost $k = \frac{x'y'' - y'x''}{(x'^2 + y'^2)^{\frac{3}{2}}}$. Ker je imenoalec zmeraj pozitiven, nas zanima le števec.

$$x'(t)y''(t) - y'(t)x''(t) = 2(u^2(t) - v^2(t))(u'(t)v(t) + u(t)v'(t)) - 4u(t)v(t)(u(t) - v(t)) \blacksquare$$

□

4.4 Parametrična hitrost in dolžina krivulje

Parametrična hitrost PH krivulje podane s parametrizacijo $\mathbf{r}(t) = (x(t), y(t))$ je dana s polinomom

$$\sigma(t) = |\mathbf{r}'(t)| = \sqrt{x'^2(t) + y'^2(t)} = u^2(t) + v^2(t).$$

Če je krivulja stopnje n , potem morata biti polinoma u in v stopnje $m = \frac{1}{2}(n-1)$. Zapišimo polinome u, v in σ v Bernsteinovi obliki

$$u(t) = \sum_{j=0}^m u_j b_{j,m}, \quad v(t) = \sum_{j=0}^m v_j b_{j,m}, \quad \sigma(t) = \sum_{j=0}^{n-1} \sigma_j b_{j,m}$$

S pomočjo pravila za množenje Bernsteinovih polinomov iz izreka 2.1, lahko koeficiente σ_j izrazimo s koeficienti polinomov u in v :

$$\sigma_j = \sum_{k=\max(0, j-m)}^{\min(m, j)} = \frac{\binom{m}{k} \binom{m}{j-k}}{\binom{n-1}{j}} (u_k u_{j-k} + v_k v_{j-k}).$$

Pridobili smo funkcijo parametrične hitrosti PH krivulje, ki je zapisana v Bernsteinovi bazi. To je zelo super(enadrugabeseda dej), saj znamo vrednosti takšnih polinomov računati hitro*** in stabilno*****, poleg tega pa takšen zapis dopušča enostavno integracijo v zaprte sisteme. Izpeljimo še funkcijo dolžine PH krivulje. Da pridobimo dolžino PH krivulje moramo izračunati določeni itegral polinoma hitrosti $\int_0^t \sigma(\tau) d\tau = s(t)$. Integral izračunamo s pomočjo integracijskega pravila iz izreka 9. Tako dobimo dolžino PH krivulje izraženo kot polinom v Bernsteinovi bazi

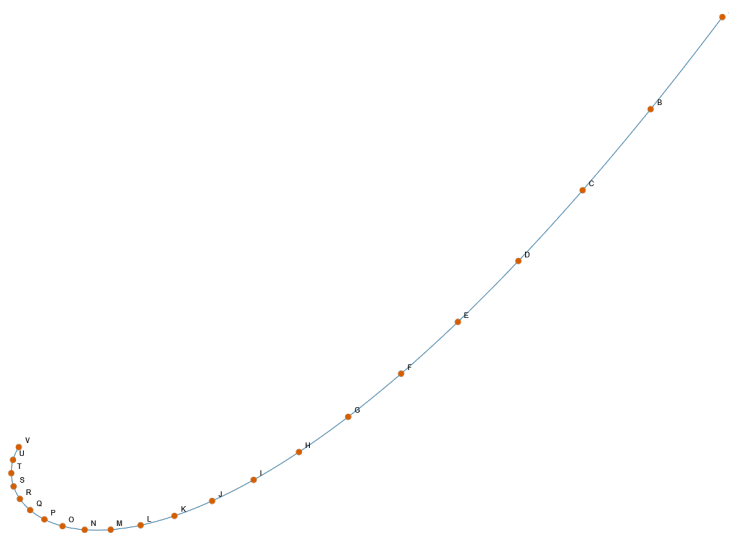
$$s(t) = \sum_{k=0}^n s_k \binom{n}{k} (1-t)^{n-k} t^k,$$

kjer je koeficient $s_0 = 0$ in koeficienti $s_k = \frac{1}{n} \sum_{j=0}^{k-1} \sigma_j$. Iz zapisa je hitro mogoče videti, da je dolžina Bezierjeve PH krivulje enaka $s(1) = \frac{\sigma_0 + \sigma_1 + \dots + \sigma_{n-1}}{n}$. Ker velja $\int_a^b \sigma(t) dt = \int_0^b \sigma(t) dt - \int_0^a \sigma(t) dt = s(b) - s(a)$, lahko dolžino odseka izračunamo tako, da Bernsteinov polinom s evalviramo v točkah b in a ter vzamemo razliko. To je seveda spet super, ker je takšno računanje hitro in natančno (pri navadnih polinomih ponavadi uporabljamo aproksimacije). Lastnosti funkcije s bomo v naslednjem podrazdelku uporabili tudi pri enakomerni parametrizaciji.

4.5 Enakomerna parametrizacija

MOTIVACIJA: Želimo definirati enakomerno oddaljene točke na krivulji. Takšni problemi se naravno porodijo pri

Krivuljo želimo s parametri $\{t_i\}_{i=0}^N$ razdeliti na N kosov. Če to naredimo tako, da parametre t_i postavimo ekvidistantno, t.j. $\Delta t = t_i - t_{i-1}$ je enak za vse i , točke na krivulji ne bodo enako oddaljene druga od druge (glede na dolžino odseka med njima), ker parametrična hitrost krivulje $\sigma(t)$ ni konstantna. Slednje lahko vidimo na sliki 12. Čeprav parametrična hitrost PH krivulje niti ni konstantna, lahko

Slika 12: 20 točk na krivulji pri ekvidistantnih t_i

njen enostaven izračun izkoristimo, da najdemo parametre $\{t_i\}_{i=0}^N$ za katere velja $s(t_k) = k\Delta s$, kjer je $\Delta s = \frac{s(1)}{N}$. Ker je parametrična hitrost $\sigma(t) = s'(t)$ pozitivna za vsa realna števila $t \in [0, 1]$ (ko sta u, v tuja... ampak a ni da to smo mi ze privzeli prej(?) :/), je funkcija dolžine krivulje pri parametru t , $s(t)$, strogo naraščajoča. Parametri t_i so zato enolično določeni in ležijo med t_{i-1} in 1. Uporabimo lahko Newton-Raphsonovo iteracijo. Za začetni približek vzamemo $t_k^{(0)} = t_{k-1} + \frac{\Delta s}{\sigma(t_{k-1})}$ popravljamo pa ga z iteriranjem

$$t_k^{(r)} = t_k^{(r-1)} - \frac{s(t_k^{(r-1)})}{\sigma(t_k^{(r-1)})}, \quad r = 1, 2, \dots$$

Takšna iteracija pri začetnih približkih, ki so dovolj blizu parametra t_k , konvergira s kvadratično hitrostjo. (referenca na bor plestenjak? :D) Za večino primerov zato izračun približka t_k , do natančnosti reda 10^{-12} , potrebuje le dva do tri korake iteracije. V praksi so takšni približki ponavadi zadovoljivi. Točke na PH krivulji pridobljene s takšnimi približki si lahko ogledamo na sliki 13.

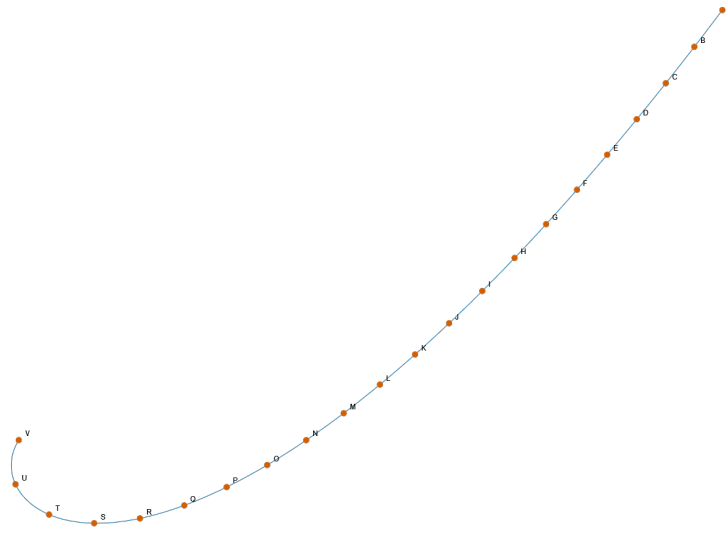
4.6 Tangenta, normala in ukrivljenost

V prejšnjem razdelku smo pokazali, da je parametrična hitrost PH krivulje (pridobljene točno s tistim integralom...) σ polinom. V tem razdelku bomo pa pokazali, da so tangenta, normala in ukrivljenost PH krivulje racionalne funkcije.

Izrek 4.3. *Tangenta, normala in ukrivljenost PH krivulje, glede na parameter t so izražene kot racionalne funkcije*

$$\mathbf{t} = \frac{(u^2 - v^2, 2uv)}{\sigma}, \quad \mathbf{n} = \frac{(2uv, v^2 - u^2)}{\sigma}, \quad \kappa = 2 \frac{uv' - u'v}{\sigma^2}.$$

Izrek tudi dokažimo.

Slika 13: 20 točk na krivulji pri ekvidistantnih t_i

Dokaz. Dokaza za tangento in normalo sta enostavna, saj hodograf REFNAHODOGRAFA le vstavimo v enačbi in upoštevamo, da je polinom $\sigma = u^2 + v^2$ da dobimo željeno. Dokažimo za ukrivljenost κ . V enačbo za ukrivljenost $\kappa = \frac{x'y'' - y'x''}{(x'^2 + y'^2)^{3/2}}$ vstavimo hodograf REFNAHODOGRAFA, ter druga odvoda $x'' = 2(uu' - vv')$ in $y'' = 2(u'v + uv')$.

$$\begin{aligned}
 \kappa &= 2 \frac{(u^2 - v^2)(u'v + uv') - 2uv(uu' - vv')}{(\sigma^2)^{3/2}} \\
 &= 2 \frac{u^2vu' + u^3v' - v^3u' - v^2uv' - 2u^2vu' + 2uv^2v'}{\sigma^3} \\
 &= 2 \frac{(u^2 - v^2 + 2v^2)uv' - (-u^2 + v^2 + 2u^2)u'v}{\sigma^3} \\
 &= 2 \frac{(u^2 + v^2)uv' - (u^2 + v^2)u'v}{\sigma^3} \\
 &= 2 \frac{(u^2 + v^2)(uv' - u'v)}{\sigma^3} = 2 \frac{uv' - u'v}{\sigma^2}
 \end{aligned}$$

□

4.7 Racionalne odmične krivulje

Odmična krivulja z razdaljo d od krivulje $\mathbf{r}(t)$, je krivulja podana s parametrizacijo

$$\mathbf{r}_d(t) = \mathbf{r}(t) + d\mathbf{n}(t).$$

Takšne krivulje v splošnem niso racionalne, saj v imenovalcu enačbe za smer normale $\mathbf{n}(t)$ nastopa koren. V prejšnjem razdelku smo pokazali, da je smer normale $\mathbf{n}(t)$ za PH krivulje racionalna funkcija, iz česar sledi, da je tudi odmična krivulja PH krivulje racionalna funkcija. Še več, takšno odmično krivuljo lahko izrazimo kot

racionalno Bezierjevo krivuljo s kontrolnimi točkami, ki jih lahko izrazimo s kontrolnimi točkami PH krivulje. Zapišimo kontrolne točke PH krivulje $\mathbf{r}(t)$ v homogenih koordinatah

$$\mathbf{P}_k = (W_k, X_k, Y_k) = (1, x_k, y_k), \quad k = 0, 1, \dots, n.$$

Preme difference takšnih točk izgledajo takole

$$\Delta \mathbf{P}_k = \mathbf{P}_{k+1} - \mathbf{P}_k = (0, \Delta x_k, \Delta y_k), \quad k = 0, 1, \dots, n-1.$$

Označimo še pravokotno smer $\Delta \mathbf{P}_k^\perp = (0, \Delta y_k, -\Delta x_k)$. Parametrizacijo odmične krivulje lahko izrazimo kot

$$\mathbf{r}_d(t) = \left(\frac{X(t)}{W(t)}, \frac{Y(t)}{W(t)} \right),$$

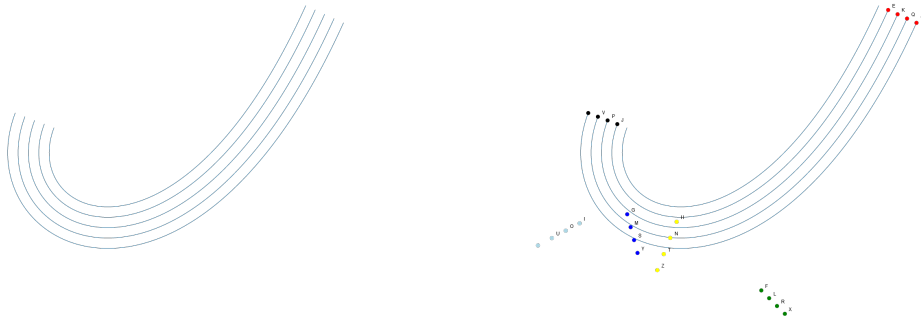
kjer so polinomi W, X in Y stopnje $2n-1$, njihovi koeficienti (v Bernsteinovi bazi??)

$$\mathbf{O}_k = (W_k, X_k, Y_k), \quad k = 0, \dots, 2n-1$$

pa definirajo kontrolne točke odmične racionalne Bezierjeve krivulje v homogenih koordinatah. Homogene koordinate odmične krivulje \mathbf{O}_k lahko v zaključeni obliki izrazimo s kontrolnimi točkami prvotne krivulje

$$\mathbf{O}_k = \sum_{j=\max(0, k-n)}^{\min(n-1, k)} \frac{\binom{n-1}{j} \binom{n}{k-j}}{\binom{2n-1}{k}} (\sigma_j \mathbf{P}_{k-j} + dn \Delta \mathbf{P}_j^\perp), \quad k = 0, \dots, 2n-1.$$

Tukaj lahko razpišem \mathbf{O}_k za kvintične in kubične PH. Dodam slike različnih offsetov in kontrolne poligone. Lahko dodam v program, da se narisejo te crtkane crte po katerih se premikajo kontrolne točke te odmične krivulje...

Slika 14: Odmične krivulje (levo) skupaj z njihovimi kontrolnimi točkami (desno)

Na sliki 14 lahko vidimo, da se kontrolne točke odmične krivulje v odvisnosti od razdalje premikajo po premicah.

5 Orodje za uvod v Bezierjeve krivulje - Bezeg

Vsi koncepti predstavljeni v magistrskem delu so tudi implementirani na spletni strani. Za graf sem uporabil jsxgraph. Za oblikovanje bootstrap. Za ogrodje pa React.

5.1 Implementacija konceptov magistrskega dela

6 Integrali po ω -kompleksih

6.1 Definicija

Definicija 6.1. Neskončno zaporedje kompleksnih števil, označeno z $\omega = (\omega_1, \omega_2, \dots)$, se imenuje ω -kompleks.¹

Črni blok zgoraj je tam namenoma. Označuje, da L^AT_EX ni znal vrstice prelomiti pravilno in vas na to opozarja. Preoblikujte stavek ali mu pomagajte deliti problematično besedo z ukazom `\hyphenation{an-ti-ko-mu-ta-ti-ven}` v preambuli.

Trditev 6.2 (Znano ime ali avtor). *Obstaja vsaj en ω -kompleks.*

Dokaz. Naštejmo nekaj primerov:

$$\begin{aligned}\omega &= (0, 0, 0, &= \dots), & (6.1) \\ \omega &= (1, i, &= -1, -i, 1, \dots), \\ \omega &= (0, &= 1, 2, 3, \dots). & \square\end{aligned}$$

7 Tehnični napotki za pisanje

7.1 Sklicevanje in citiranje

Za sklice uporabljamo `\ref`, za sklice na enačbe `\eqref`, za citate `\cite`. Pri sklicevanju in citiranju sklicano številko povežemo s prejšnjo besedo z nedeljivim presledkom `~`, kot npr. iz `trditve~\ref{trd:obstoj-omega}` vidimo.

Primer 7.1. Zaporedje (6.1) iz dokaza trditve 6.2 na strani 22 lahko najdemo tudi v Spletni enciklopediji zaporedij [oeis]. Citiramo lahko tudi bolj natančno [lebedev2009introduction] ◇

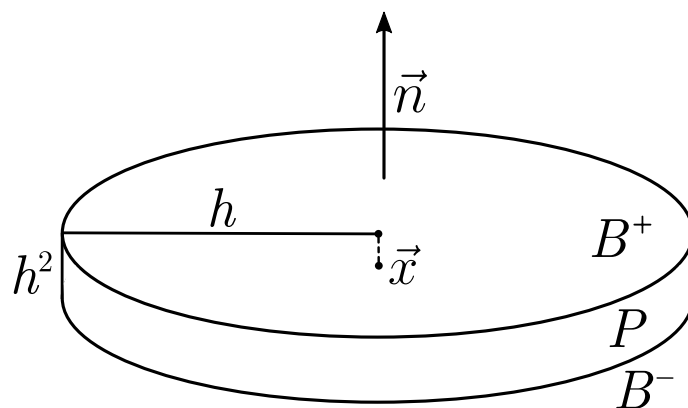
7.2 Okrajšave

Pri uporabi okrajšav L^AT_EX za piko vstavi predolg presledek, kot npr. tukaj. Zato se za vsako piko, ki ni konec stavka doda presledek običajne širine z ukazom `_`, kot npr. tukaj. Primerjaj z okrajšavo zgoraj za razliko.

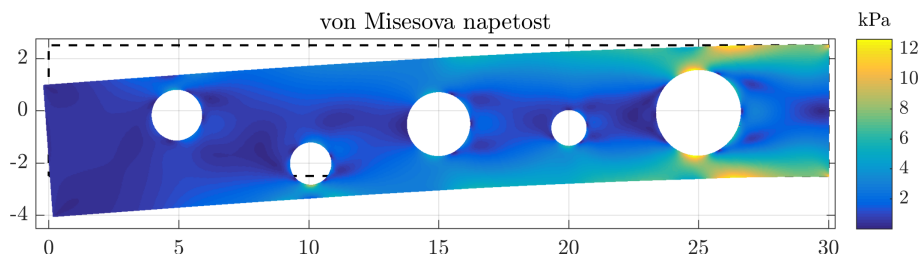
7.3 Vstavljanje slik

Sliko vstavimo v plavajočem okolju `figure`. Plavajoča okolja *plavajo* po tekstu, in jih lahko postavimo na vrh strani z opsijskim parametrom `'t'`, na lokacijo, kjer je v kodi s `'h'`, in če to ne deluje, potem pa lahko rečete L^AT_EXu, da ga *res* želite tukaj, kjer ste napisali, s `'h!'`. Lepo je da so vstavljene slike vektorske (recimo `.pdf` ali `.eps` ali `.svg`) ali pa `.png` visoke resolucije (več kot 300 dpi). Pod vsako sliko je napis in na vsako sliko se skličemo v besedilu. Primer vektorske slike je na sliki 15. Vektorsko sliko prepoznate tako, da močno zoomate v sliko, in še vedno ostane gladka. Več informacij je na voljo na https://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/Floats,_Figures_and_Captions. Če so slike bitne, kot na primer slika 16, poskrbite, da so v dovolj visoki resoluciji.

¹To ime je izmišljeno.

Slika 15: Primer vektorske slike z oznakami v enaki pisavi, kot jo uporablja \LaTeX . Narejena je s programom Inkscape, \LaTeX oznake so importane v Inkscape iz pomožnega PDF.

Slika 16: Primer bitne slike, izvožene iz Matlaba. Poskrbite, da so slike v dovolj visoki resoluciji in da ne vsebujejo prosojnih elementov (to zahteva PDF/A-1b format).

7.4 Kako narediti stvarno kazalo

Dodate ukaze `\index{polje}` na besede, kjer je pojavijo, kot tukaj . Več o stvarnih kazalih je na voljo na <https://en.wikibooks.org/wiki/LaTeX/Indexing>.

7.5 Navajanje literature

Članke citiramo z uporabo `\cite{label}`, `\cite[text]{label}` ali pa več naenkrat s `\cite{\label1, label2}`. Tudi tukaj predhodno besedo in citat povežemo z nedeljivim presledkom `~`. Na primer `[chen2006meshless, liu2001point]`, ali pa `[kibriya2007empirical],[kibriya2007empirical]`, ali pa `[trobec2015parallel]`, `[pereira2016con]`. Vnosi iz `.bib` datoteke, ki niso citirani, se ne prikažejo v seznamu literature, zato jih tukaj citiram. `[vene2000categorical]`, `[gregoric2017stopniceni]`, `[slak2015induktivni]`, `[nsphere]`, `[kearsley1975linearly]`, `[STtemplate]`, `[NunbergerTand]`, `[vanoosten2008realizab`

Stvarno kazalo

tukaj, 23